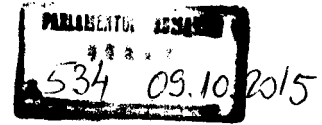

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1601
07.10.2015

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind promovarea demnității umane și toleranței față de diferențele de grup*, inițiată de domnul deputat PSD Nicolae-Liviu Dragnea (**Bp. 463/2015**).

I. Principalele reglementări

Scopul propunerii legislative este de promovare a demnității umane și toleranței în cadrul societății, garantare a toleranței față de orice grup social, precum și prevenirea și combaterea defăimării sociale, a incitării la ură și discriminare socială.

Astfel, prin inițiativa legislativă se reglementează, în principal:

- drepturile garantate;
- promovarea demnității umane și toleranței prin activitatea didactică;
- promovarea toleranței la nivelul administrației publice și al funcționarilor publici;

- promovarea demnității umane și toleranței prin mass-media;
- înființarea Departamentului pentru Promovarea Demnității Umane și Toleranței (DPDUT), în cadrul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD).

II. Observații și propuneri

1. Potrivit celor prezentate în *Expunerea de motive* a inițiativei legislative, înființarea DPDUT determină o majorare a cheltuielilor bugetare pentru primul an de funcționare de 653 mii lei, respectiv de 585 mii lei pentru următorii ani, din care 450 mii lei reprezintă cheltuieli de personal anual.

În acest sens, menționăm că, potrivit art. 15 din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, în cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, se va întocmi o fișă financiară, care va respecta condițiile prevăzute de *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, cu modificările și completările ulterioare*, precum și asumarea compatibilității majorărilor de cheltuieli cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în *Strategia fiscal-bugetară* aprobată, cu legea bugetară anuală și cu legea pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar.

În această fișă se înscriu efectele financiare asupra bugetului general consolidat, precum și măsurile avute în vedere pentru acoperirea majorării cheltuielilor sau a minusului de venituri pentru a nu influența deficitul bugetar.

2. Din analiza propunerii legislative reiese faptul că cele cinci concepte definite la **art. 1** al inițiativei legislative se regăsesc deja, sub o formă sau alta, în legislația națională (*Constituția României, republicată, Codul penal*, legislația în materia combaterii discriminării etc.).

În acest sens, apreciem că ar trebui asigurată unitatea de abordare cu *Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată*, care reglementează, la nivel general, prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, prin evitarea folosirii unor concepte care se suprapun parțial. Astfel, conceptul

de „defăimare socială” necesită o clarificare prin raportare la definiția legală a discriminării, o reglementare cu conținut similar fiind prevăzută la art. 2 alin. (4) din *Ordonanța Guvernului nr. 137/2000*, fiind necesar a se evita paralelismul legislativ, contrar prevederilor art. 16 din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*. În plus, semnalăm că noțiunea menționată nu este consacrată de reglementările comunitare.

3. Este necesar a se elimina textul de la **art. 1 lit. e)** din propunerea legislativă, deoarece considerăm că acesta vine în contradicție cu prevederile art. 369 din *Codul penal*, referitoare la infracțiunea de incitare la ură sau discriminare.

4. Totodată, supunem atenției faptul că, potrivit dispozițiilor art. 1 și art. 2 din *Ordonanța Guvernului nr.32/1998 privind organizarea cabinetului demnitarului din administrația publică centrală, cu modificările și completările ulterioare*, se poate organiza cabinetul demnitarului numai în subordinea conducătorului instituției cu rang de secretar de stat.

Ca urmare, pe lângă vicepreședintele CNCD nu se poate organiza cabinetul demnitarului, motiv pentru care se impune eliminarea sintagmei „*exclusiv posturile aferente cabinetului vicepreședintelui Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării*” de la **art. 18 alin. (3)** din propunerea legislativă.

5. În ceea ce privește articolele care vizează activitatea didactică (**art. 4 - 9**), considerăm oportune unele propuneri care vizează introducerea unor module de formare a cadrelor didactice și a unui sistem de evaluare a cadrelor didactice din perspectiva respectării principiului toleranței și promovării demnității umane, dar trebuie clarificați termenii de ordin conceptual utilizați.

6. La **art. 9**, precizăm că organizarea programelor de formare pentru personalul didactic intră în atribuțiile caselor corpului didactic.

7. Cu privire la dispozițiile **art. 17** din inițiativa legislativă, care vizează direct domeniul audiovizualului, propunem următoarea reformulare a textului:

„Societatea Română de Televiziune și Societatea Română de Radiodifuziune vor include programe explicite pentru promovarea toleranței și a nediscriminării pe considerente de rasă, etnie, religie, naționalitate, credință, handicap, vârstă, sex sau orientare sexuală”.

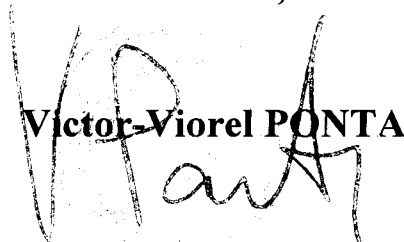
8. Cu privire la **art. 18 lit. j)**, menționăm că programele de formare continuă pentru personalul din învățământul preuniversitar se elaborează și se gestionează de către casele corpului didactic și alți furnizori de formare și se acreditează conform prevederilor metodologiei aprobate de Ministerul Educației și Cercetării Științifice.

III. Punctul de vedere al Guvernului

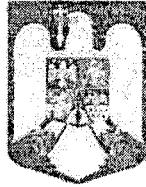
Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul susține adoptarea acestei propuneri legislative cu observațiile și propunerile de la pct. II.**

Totodată, anexăm punctul de vedere ce a fost comunicat de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu adresa nr. 6267/30.09.2015.

Cu stimă,

Victor-Viorel PONTA

Domnului senator Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu
Președintele Senatului

Nr. 8438 /D.R.P.
Data 30.09.2015

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Domnului EUGEN NICOLICEA,

Ministru Delegat pentru Relația cu Parlamentul

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU
COMBATEREA DISCRIMINĂRII

30 SEP 2015

6267

Stimate Domnule Ministru,

Urmare a Adresei nr. 8378A/DRP din data de 29.09.2015 prin care se solicită opinia motivată a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la propunerea legislativă „privind promovarea demnității umane și toleranței față de diferențele de grup”, vă comunicăm următoarele:

În vederea armonizării legislației naționale cu normele din prezenta propunere legislativă, respectiv existența legislației cadru privind prevenirea și combaterea discriminării - Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, republicată - în domeniul definițiilor, a procedurilor de urmat în cazul petiționării, a sancționării contravenționale și a inversării sarcinii probei, norme minime prevăzute de directivele europene în domeniu și armonizate prin O.G. nr 137/2000, republicată, dar și în vederea asigurării unor termene rezonabile pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute în sarcina Departamentului pentru Promovarea Demnității Umane și Toleranței și a asigurării funcționalității efective a acestuia, propunem susținerea inițiativei legislative, cu următoarele modificări:

1. Punctul (c) al articolului 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

”c) Grup social - categorie de persoane care se disting din punct de vedere social prin una sau mai

multe trăsături de gen, vârstă, rasă, religie, origine etnică, limbă, tradiții culturale, apartenență politică, orientare sexuală, origine sau categorie socială, avere, dizabilități, boală cronică necontagioasă, infecție HIV/SIDA sau orice alt criteriu.”

2. Punctul (e) al articolului 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

”e) Incitarea la ură și discriminare socială - incitarea publicului, prin orice mijloace, la ură sau discriminare împotriva unui grup social ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unui grup social.”

3. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 8. - Manualele școlare și materialele didactice aprobate de Ministerul Educației și Cercetării Științifice vor fi avizate în prealabil de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării prin Departamentul pentru Promovarea Demnității Umane și Toleranței, înființat în baza prezentei legi.”

4. Articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 10. - Guvernul României va prezenta anual o analiză a stadiului implementării măsurilor privind promovarea drepturilor omului, demnității umane și toleranței față de diferențele de grup la nivelul administrației publice.”

5. Punctul (b) al alineatului (1) al articolului 18 se modifică și va avea următorul cuprins:

” b) Elaborează și gestionează programele de formare și instructajele specifice în domeniul drepturilor omului și toleranței față de diferențele de grup la nivelul personalului din administrația publică, structurile de ordine publică, Armată și structurile deconcentrate ale ministerelor.”

6. După alineatul (2) al articolului 18 se introduc două noi alineate, alineatele (3) și (4), cu următorul cuprins:

“(3) Numărul maxim de posturi al Departamentului pentru Promovarea Demnității Umane și Toleranței este de 14.

(4) Structura de personal a Departamentului pentru Promovarea Demnității Umane și Toleranței va fi reglementată prin ordin al Președintelui Consiliului.”

7. Alineatele (1) și (2) al articolului 19 se modifică și vor avea următorul cuprins:

“(1) Defăimarea socială, incitarea la ură și discriminarea socială constituie contravenții și se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup social.

(2) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) se aplică persoanelor fizice sau persoanelor juridice, conform prevederilor art. 20 și 21 din Ordonanța Guvernului nr 137/2000, republicată.”

8. Alineatele (1) și (4) ale articolului 20 se modifică și vor avea următorul cuprins:

“(1) Persoana care se consideră vizată de defăimarea socială poate formula, în fața instanței de judecată, o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare sau anularea situației create prin defăimare socială, potrivit dreptului comun. Cererea este scutită de taxa judiciară de timbru și nu este condiționată de sesizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

(4) Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei defăimări sociale, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața instanței se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice”

9. După alineatul (5) al articolului 20 se introduc două noi alineate, alineatele (6) și (7), cu următorul cuprins:

"(6) Prevederile alineatelor 1-5 se aplică în mod corespunzător în cazurile de incitare la ură și discriminare socială.

(7) Organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au interes legitim în combaterea discriminării au calitate procesuală activă în cazurile în care defăimarea socială, incitarea la ură și discriminarea socială se manifestă în domeniul lor de activitate și aduce atingere unei comunități sau unui grup social."

10. La articolul 21 se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

"(1) Numărul de posturi din aparatul propriu al Consiliului se suplimentează cu numărul de posturi necesar înființării Departamentului pentru Promovarea Demnității Umane și Toleranței. Ministerul Finanțelor Publice asigură fondurile necesare pentru salarizarea personalului încadrat în cadrul departamentului și a cheltuielilor de funcționare a acestuia."

11. Alineatul (1) al articolului 23 se modifică și va avea următorul cuprins:

"(1) În termen de 9 luni de la emiterea actului de constituire, Departamentul pentru Promovarea Demnității Umane și Toleranței va elabora un raport privind promovarea demnității umane și toleranței față de diferențele de grup în manualele școlare și materialele didactice care au fost avizate de Ministerul Educației și Cercetării Științifice până la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial."

12. Articolul 24 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 24. - în termen de 9 luni de la emiterea actului de constituire, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin Departamentul pentru Promovarea Demnității Umane și Toleranței, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării Științifice va elabora Ghidul de bune

Pagina 4

practici pentru promovarea demnității umane și toleranței față de diferențele de grup, pentru cadrele didactice.”

13. Articolul 25 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art.25. - În termen de 9 luni de la emiterea actului de constituire, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin Departamentul pentru Promovarea Demnității Umane și Toleranței va elabora Ghidul de bune practici pentru promovarea demnității umane și toleranței față de diferențele de grup în mass-media, după consultarea organizațiilor profesionale reprezentative din mass-media.”

14. Articolul 26 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 26. - în termen de 9 luni de la emiterea actului de constituire, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin Departamentul pentru Promovarea Demnității Umane și Toleranței, în colaborare cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici și alte instituții specifice va elabora Ghidul de bune practici pentru promovarea demnității umane și toleranței față de diferențele de grup, pentru funcționarii publici și instituțiile publice.”

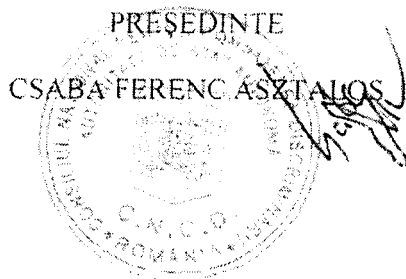
15. Articolul 28 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 28. - În termen de 90 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial, Agenția Națională a Funcționarilor Publici va introduce în curricula pentru concursurile organizate pentru ocuparea funcțiilor publice vacante legislația privind respectarea drepturilor omului, combaterea discriminării și promovarea demnității umane și toleranței față de diferențele de grup.”

16. Articolul 29 se modifică și va avea următorul cuprins:”Art. 29. - În termen de 90 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial, Agenția Națională a Funcționarilor Publici va modifica criteriile de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici, în sensul dispozițiilor prezentei legi.”

17. Articolul 30 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 30. - În termen de 9 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial, Societatea Română de Televiziune și Societatea Română de Radiodifuziune vor modifica grilele posturilor de televiziune și radio pe care le administrează, în sensul dispozițiilor prezentei legi".

Director Direcția Juridică
Mădălina Roșu
Mădălina Roșu

Pagina 6